

Gazeta

wrzesień
2000
(81)

9

Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej

RATUSZ

Nagrody MSWiA - s. 3

Inwestycje w Politechnice - s. 6

*COST - naukowo-techniczna
współpraca z zagranicą - s. 11*

Jubileusze - s. 12

Konferencje - sympozja - seminaria - s. 18

Info Kurier Samorządu Studentów - s. 21

W RZESZOWIE

*Laboratorium Wydziału
Budownictwa i Inżynierii Środowiska*

**uroczyście zostanie oddane
do użytku 6 października 2000 r.**

Wakacje z AZS-em

(patrz: s. 24)

Tradycyjny chrzest żeglarzy

Start do regat kajakowych

*Egzamin już zdany,
po "ostatnim namaszczeniu"
instruktorka Agata
wylądzuje w jeziorze*

Z wiatrem za pan brat

*Komu by tu jeszcze zrobić
jakiegoś psikusa?*

Kajakarze i kanoe w pełnej krasie

Wypływamy po przygodę

Fot. S. Kołodziej

Wśród najlepszych

Nagrody MSWiA

Od 1997 roku tradycję przyznawania nagród za najlepsze w kraju prace dyplomowe, inżynierskie i magisterskie, dysertacje habilitacyjne i doktorskie oraz publikacje z dziedziny architektury, konstrukcji budowli i ich teorii, fizyki budowli, instalacji i wyposażenia budynków, planowania przestrzennego oraz materiałów budowlanych przejął, od ówczesnego Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Uroczystość wręczenia nagród za 1999 rok odbyła się w Warszawie, w siedzibie MSWiA 12 maja 2000 r.

“Zmieniają się ludzie, zmieniają się warunki pracy, zwiększa się ilość i poziom informacji oraz poziom wiedzy, jaką muszą wynieść z uczelni jej absolwenci, ale niezmienna jest tradycja premiowania najlepszych, poszukiwania wzorców porównawczych, nowych tematów i sprawniejszych narzędzi.

Dr hab. inż. L. Ziemiański, prof. PRz, odbiera gratulacje od przewodniczącego Komisji Nagród MSWiA prof. S. Kusia. Z prawej: prof. M. Mossakowski - Prezes PAN

Fot. własna

Postawa godna Laureata. Dr inż. A. Kozłowski po odebraniu dyplomu

Fot. własna

Obecna edycja nagród jest kontynuacją 34 lat tradycji ich corocznego wręczenia przez ministra odpowiedzialnego w państwie za sprawy budownictwa, a raczej architektury, urbanistyki, konstrukcji, instalacji budowlanych, materiałów i technologii, geodezji i kartografii oraz ekonomiki budownictwa” - powiedział Przewodniczący Komisji Nagród, prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś, otwierając uroczystość wręczenia nagród.

W 1999 roku zgłoszono do nagrodzenia 69 prac, w tym:

- » 2 habilitacyjne (nagrodzono 1),
- » 14 doktorskich (nagrodzono 5),
- » 32 dyplomowe magisterskie (nagrodzono 9),
- » 2 dyplomowe inżynierskie (nagrodzono 1),
- » 19 publikacji (nagrodzono 8).

Ponadto wyróżniono 7 prac doktorskich, 7 prac magisterskich oraz 7 publi-

kacji naukowych i technicznych. Łącznie nagrodzono 35% prac zgłoszonych i wyróżniono 30%. Wśród zgłoszonych znalazło się 25 prac z dziedziny architektury i urbanistyki, 37 z konstrukcji, materiałów i technologii budownictwa, 4 z geodezji i 2 z ekonomiki. Wnioski zostały zgłoszone przez 10 uczelni, 2 instytuty naukowe oraz 10 oficyn wydawniczych.

Interesująca może być statystyka udziału wniosków o nagrody wśród różnych uczelni krajowych:

- » z Politechniki Warszawskiej - 37%
- » z Politechniki Krakowskiej - 18%
- » z Politechniki Wrocławskiej - 10%
- » z Politechniki Rzeszowskiej - 9%
- » z Politechniki Śląskiej - 6%
- » z Akademii Górniczo-Hutniczej - 6%
- » inne - 14%.

Dyplom odbierają mgr inż. D. Załocha (z lewej) i mgr inż. A. Mądro

Fot. własna

Wśród nagrodzonych i wyróżnionych z Politechniki Rzeszowskiej są:

◆ za prace magisterskie:

- mgr inż. **Janusz Kopczyk** i mgr inż. **Piotr Szaro** za pracę pt. "Ocena skuteczności działania migrujących inhibitorów korozji w istniejących mostach żelbetonowych" (promotor: dr inż. Ewa Michalak - Katedra Mostów)
- mgr inż. **Grzegorz Muzydło** i mgr inż. **Jacek Stach** za pracę pt. "Projekt przekrycia boiska piłkarskiego 105 x 75 m w konstrukcji cięgnowo-prętowej z pokryciem blachą" (promotor: prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś - Katedra Konstrukcji Budowlanych)
- mgr inż. **Rafał Raus** za pracę pt. "Modelowanie połączenia zakładowego trójśrubowego metodą elementów skończonych" (promotor: dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz - Katedra Mechaniki Konstrukcji)

◆ wyróżnienia:

- mgr inż. **Artur Mądro** i mgr inż. **Dariusz Załocha** za pracę pt. "Projekt wysokiego budynku biurowego" (promotor: dr inż. Aleksander Kozłowski - Katedra Konstrukcji Budowlanych).

Zawsze wielką satysfakcję sprawia możliwość przyznawania nagród za osiągnięcia, które wyróżniają ich twórców. Równie wielką radość sprawia możliwość odnotowania osiągnięć laureatów i ich promotorów w przededniu jubileuszu 50-lecia naszej uczelni. Laureatom i Promotorom w imieniu redakcji "Gazety Politechniki" składam serdeczne gratulacje i wyrazy zasłużonego uznania.

Marta Olejnik

Redaktor Naczelny "GP"

PERSONALIA

HABILITACJE

Dr inż. Andrzej Tomczyk, adiunkt w Katedrze Awioniki i Sterowania na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu dyscypliny *mechanika - lotnicze systemy sterowania*, nadany przez Radę Wydziału Uzbrojenia i Lotnictwa Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie 26 sty-

cznia 2000 r. Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych 26 czerwca 2000 r. zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Temat rozprawy habilitacyjnej: "Pokładowe cyfrowe systemy sterowania samolotem".

Dr inż. Zbigniew Oniszczyk, adiunkt w Katedrze Mechaniki Stosowanej i Robotyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu dyscypliny *mechanika - teoria drgań*, nadany przez Radę Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej 23

lutego 2000 r. Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych 26 czerwca 2000 r. zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Temat rozprawy habilitacyjnej: “Analiza drgań złożonych układów ciągłych z więzami sprężystymi”.

DOKTORATY

Mgr inż. Mariusz Oleksy, asystent w Zakładzie Technologii Tworzyw Sztucznych na Wydziale Chemicznym, **uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *technologia chemiczna*, nadany przez Radę Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach 14 czer-

wca 2000 r. Temat rozprawy doktorskiej: “Tiksotropowe kompozycje nienasyconych żywic poliestrowych o wydłużonej trwałości z zastosowaniem modyfikowanych smektytów”. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Henryk Galina z Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę recenzowali prof. dr hab. inż. Jan Łukaszczyk z Politechniki Śląskiej w Gliwicach i prof. dr hab. inż. Tadeusz Spychaj z Politechniki Szczecińskiej.

Mgr Jan Smykla, pracownik inżynieryjno-techniczny - specjalista w Zakładzie Informatyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, **uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *budowa i eksploatacja maszyn*, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa

Politechniki Rzeszowskiej 5 lipca 2000 r. Temat rozprawy doktorskiej: “Analiza stanów naprężenia płyt prostokątnych z usztywnieniami tłoczonymi w warunkach deformacji zakrytycznej”. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Henryk Kopecki z Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę recenzowali prof. dr hab. inż. Maciej Bossak z Politechniki Warszawskiej i dr hab. inż. Leonard Ziemiański, profesor Politechniki Rzeszowskiej.

PROFESURY UCZELNIANE

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej:

- ◆ dr. hab. inż. Władysława Łakotę, kierownika Zakładu Badań Konstrukcji na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, od dnia 1 lipca 2000 r. na okres 5 lat,

- ◆ dr. hab. inż. Jerzego Potenckiego w Zakładzie Układów Elektronicznych na Wydziale Elektrycznym, od dnia 1 lipca 2000 r. na czas nieokreślony,
- ◆ dr. hab. inż. Jacka Kluskę w Katedrze Automatyki i Informatyki na Wydziale Elektrycznym, od dnia 1 lipca 2000 r. na czas nieokreślony.

Bronisław Świder

NASZE INWESTYCJE

Miniony, 1999 rok należy uznać za kolejny udany okres realizacji inwestycji w Politechnice Rzeszowskiej.

Biorąc pod uwagę aktualne uwarunkowania zewnętrzne, a przede wszystkim regres inwestycyjny w skali całego reortu edukacji, zrealizowane w naszej uczelni inwestycje są zjawiskiem zasługującym na uznanie.

Szybki rozwój uczelni, wzrost liczby kształconych studentów, tworzenie nowych kierunków studiów wymagają proporcjonalnej rozbudowy bazy materialnej zarówno dydaktycznej, jak i socjalnej. W chwili obecnej rozbudowa tej bazy nie nadąża za rozwojem uczelni, stąd jest uzasadnione prowadzenie długofalowej działalności inwestycyjnej. Celem tej działalności jest zbudowanie bazy na poziomie określonym w opracowanym i realizowanym "Programie rozwoju Politechniki Rzeszowskiej do 2020 r." Bardzo istotnym elementem tych przedsięwzięć jest aktualizacja "Planu zagospodarowania przestrzennego terenów Politechniki Rzeszowskiej" przyjęta do wykonania w 2000 r. wspólnie z Rzeszowskim Oddziałem Stowarzyszenia Architektów Polskich.

Podobnie jak w latach ubiegłych, działalność inwestycyjną w Politechnice Rzeszowskiej można podzielić na:

- » przygotowanie planów urbanistyczno-architektonicznych zagospodarowania przestrzennego terenów będących własnością uczelni,
- » przygotowanie do realizacji inwestycji planowanych do wykonania w najbliższym czasie,
- » bieżącą realizację inwestycji przewidzianych do zakończenia lub kontynuowanych.

W zakresie przygotowania kompleksowych planów urbanistyczno-architektonicznych przewiduje się w br. **aktualizację planu zagospodarowania przestrzennego terenów Politechniki Rzeszowskiej w obrębie ulic: al. Powstańców Warszawy, Podkarpacka i Poznańska.** Aktualizacja dotyczy planu opracowanego jeszcze w latach 1974-1975 przez zespół z Politechniki Krakowskiej pod kierunkiem prof. W. Cęckiewicza. Po upływie tak długiego okresu pojawia się zupełnie inne spojrzenie na problem rozbudowy bazy materialnej uczelni. Będzie on dotyczył uwzględnienia m.in. takich elementów, jak:

- » rozbudowa obiektów dydaktycznych i socjalnych,
- » rozbudowa obiektów sportowo-rekreacyjnych,

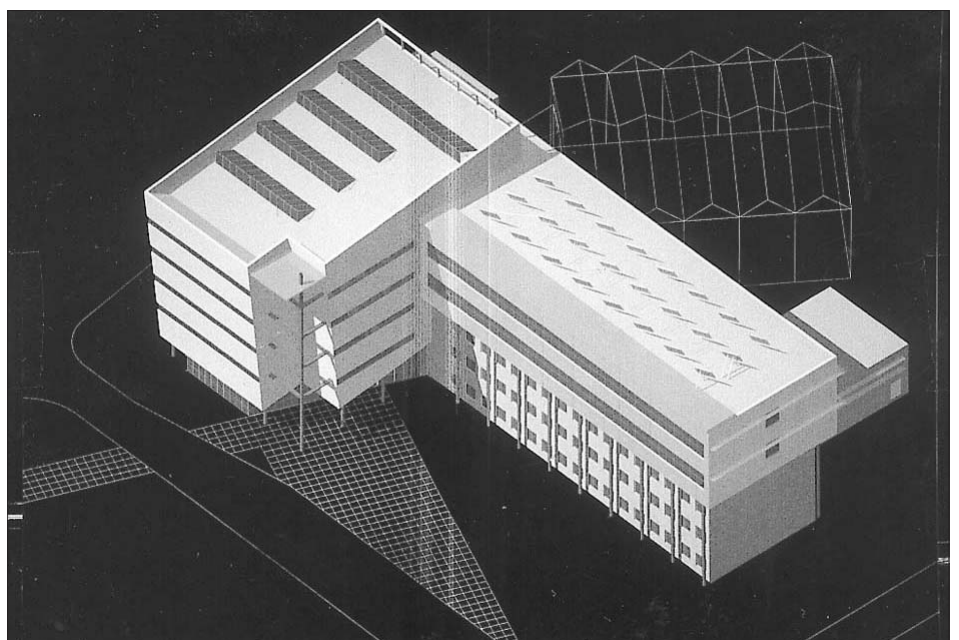
- » rozbudowa ulic, chodników i parkingów,
- » budowa obiektów wchodzących w zakres tzw. parków technologicznych.

Przedmiotem zainteresowania kierownictwa uczelni i służb technicznych jest także koncepcja przestrzenno-urbanistyczna terenów w miejscowościach Bezmiechowa i Paszowa. W szczególności zamierzenia odnoszą się do programu budowy Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej, na terenach będących własnością naszej uczelni.

Do inwestycji przewidzianych do wykonania w najbliższym okresie, wymagających pilnego przygotowania dokumentacyjnego, należy zaliczyć zadanie pt.

Modernizacja, rozbudowa i dobudowa budynku "P" (kompleks sal dydaktycznych Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska)

W 1999 roku został wykonany projekt budowlany tego zadania, w wyniku czego uzyskano pozwolenie na budowę. Projekt wykonawczy opracowano z końcem stycznia 2000 r. Kompleksową dokumentację wykonała Pracownia Sztuk Plastycznych w Rzeszowie, która wcześniej wygrała konkurs na to zadanie. Realizacja inwestycji będzie etapowa; pierwszy etap to dobudowa obiektu, a drugi to nadbudowa obiektu istniejącego. Poniesione w 1999 r. nakłady na dokumentację techniczną pochodziły ze środków własnych uczelni i wynosiły 215,6 tys. zł. Inwestycja została już rozpoczęta.

Budynek "P" - wizja przyszłości

Fot. M. Misiakiewicz

Akademicki Ośrodek Szybowcowy w Bezmiechowej

Opracowano już koncepcję programowo-przestrzenną zagospodarowania wzgórza rozdzielającego miejscowości Bezmiechowa i Paszowa. Stanowi ona podstawę dalszych etapów projektowania. Na terenach należących do wsi Bezmiechowa przewiduje się budowę Akademickiego Ośrodka Szybowcowego. Realizacja tego zamierzenia oznacza reaktywowanie tradycji sprzed 1939 r. - na tych przecież terenach istniał w latach 1930-1939 ośrodek szkolenia polskich pilotów.

W 2000 roku przewiduje się wykonanie części projektu całego zadania, obejmującego projekt zagospodarowania terenu Ośrodka Szybowcowego oraz projekt budowlany i wykonawczy wraz z pozwoleniem na budowę hangaru lotniczego, domku pilota, wieży kontroli lotów oraz drogi dojazdowej na szczyt góry. W 1999 roku została wybudowana stacja transformatorowa. Poniesione dotąd nakłady pochodziły ze środków własnych uczelni i wyniosły ok. 131,7 tys. zł.

Dom Studencki (nowy) przy ul. Poznańskiej

W 1999 roku został wykonany projekt budowlany adaptacji zrealizowanego wcześniej rozwiązania projektowego w Ślubicach. W bieżącym roku przewiduje się zakończenie zadania pod względem projektowym (projekt wykonawczy).

W 1999 roku zostały zakończone następujące zadania finansowane w części podstawowej ze środków centralnych (MEN, KBN):

Zespół Sal Wykładowych

Obiekt został przekazany do użytku w całości w lipcu 1999 r. Wartość całego zadania wyniosła ok. 8 036 tys. zł.

Podstawowe dane techniczne:

- » powierzchnia użytkowa - 1 568,5 m²
- » powierzchnia netto - 2 640,0 m²
- » kubatura - 15 910 m³
- » liczba miejsc w salach (aulach) - 831

Fragment koncepcji programowo-przestrzennej w Bezmiechowej

Fot. M. Misiakiewicz

Po kilku miesiącach użytkowania obiekt zdobył uznanie użytkowników i stał się ciekawą wizytówką nowoczesnej architektury Rzeszowa.

Hala Laboratorium Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska

Ten interesujący obiekt, finansowany głównie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN) i Komitet Badań Naukowych (KBN), zasilili posiadaną skromną dotąd bazę

Wykłady w Zespole Sal Wykładowych

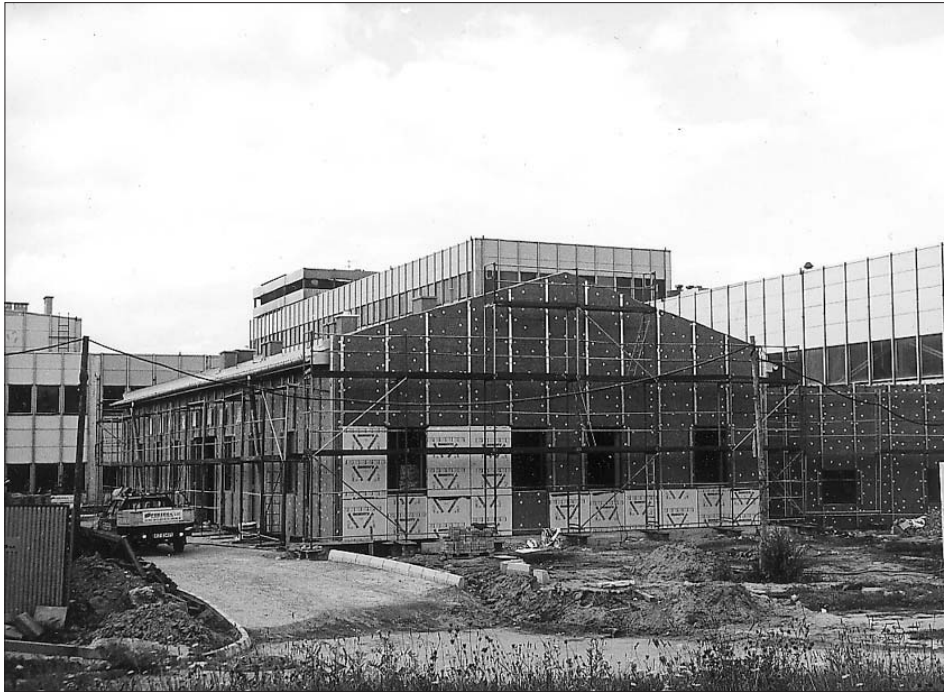
Fot. M. Misiakiewicz

materialną Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. W 1999 roku zadanie inwestycyjne zostało zakończone w zakresie robót budowlano-montażowych oraz części wyposażenia. Pozostały w 2000 r. do zrealizowania dalsze zakupy aparatury i wyposażenia, a wartość całej inwestycji wyniosła 6 810 tys. zł. Inwestycja była finansowana ze środków KBN (41%), MEN (54.7%), Prezydenta Miasta Rzeszowa (2,2%) i środków własnych uczelni (2,1%).

Podstawowe dane techniczne:

- » powierzchnia zabudowy - 1 186 m²
- » powierzchnia użytkowa - 1 315 m²
- » kubatura - 8 985,5 m³

Laboratorium Silników Spalinowych w budowie (stan obecny)

Fot. M. Misiakiewicz

Rzeszowska Miejska Sieć Komputerowa (RMSK)

RMSK to inwestycja niezmiernie ważna dla całego środowiska akademickiego Rzeszowa. W 1999 roku zakończono budowę całego zadania składającego się z pięciu etapów (1999 r. - etap V - ostatni). Rozpoczęcie budowy nastąpiło w 1993 r. Zadanie polegało na wykonaniu połączenia wewnętrznych sieci komputerowych poszczególnych (wszystkich) wyższych uczelni Rzeszowa z Wojewódzkim Centrum Telekomunikacji przez wybudowanie sieci światłowodów w układzie tzw. "ringu" wokół Rzeszowa. Ogólna długość trasy światłowodów wyniosła ok. 15 km.

Zadanie było finansowane ze środków KBN. Wartość całego zadania, składającego się z budowy linii światłowodowych oraz zakupów inwestycyjnych wyposażenia i aparatury, wyniosła 1 665,5 tys. zł.

Do innych zrealizowanych bądź będących w realizacji zadań należy:

Laboratorium Silników Spalinowych

Jest to inwestycja usytuowana obok budynku "L", realizowana dla Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa. Rozpoczęto ją w 1999 r. ze środków własnych uczelni. Poniesiono nakłady w wysokości ok. 154,3 tys. zł.

W 2000 roku jest planowane kontynuowanie i zakończenie zadania.

Podstawowe dane techniczne:

- » powierzchnia użytkowa - 587 m²
- » kubatura - 2 535 m³

Planowane zakończenie inwestycji w 2000 r. rozwiąże wieloletni problem eksploatacji Laboratorium Silników Spalinowych, zlokalizowanego obecnie przy ul. M. Curie-Skłodowskiej, którego użytkowanie stwarza istotne problemy uciążliwości dla otoczenia (zagrożenie pożarowe, hałas, zanieczyszczenie powietrza).

Parking przy ul. W. Pola w Rzeszowie

Jest to inwestycja sfinansowana w 1999 r. ze środków własnych uczelni. Koszt zadania wyniósł ok. 286,7 tys. zł. Realizacja była oczekiwana od wielu lat, wobec szczególnie trudnej sytuacji w zakresie parkowania samochodów pracowników i studentów uczelni. Przekazany do użytkowania obiekt ma ponad 110 miejsc parkingowych. Już początkowy okres użytkowania potwierdził w całej rozciągłości potrzebę wybudowania takiego obiektu.

Potrzeby budowy parkingów na terenach naszej uczelni są znacznie większe od możliwości finansowych.

Centrala telefoniczna

W ostatnich latach łączność telefoniczna w uczelni ulegała systematycznemu pogorszeniu w wyniku dużej awaryjności posiadanej centrali analogowej "PENTACONTA 18 E".

W tej sytuacji było uzasadnione podjęcie decyzji o wymianie centrali telefonicznej. W wyniku wnikliwych analiz w postępowaniu przetargowym przyjęto rozwiązanie w postaci cyfrowej centrali "ALCATEL 4400", w systemie rozproszonym (z modułami wyniesionymi) z pojemnością aktualną 1 224 łączy wewnętrznych i pojemnością docelową 2 000 numerów.

Koszt realizacji zadania wynosi 1 494,8 tys. zł.

Parking przy ul. W. Pola (zdjęcie wykonane w marcu 2000)

Fot. M. Misiakiewicz

Do zrealizowania w latach 2000-2001 pozostały następujące zadania:

- » wykonanie wewnętrznych instalacji telefonicznych w domach studenckich Akapit, Promień, Nestor, Pingwin (w DS Arcus instalację wykonano w I półroczu br.),
- » zainstalowanie dodatkowych telefonów na wydziałach (rejon ul. W. Pola i al. Powstańców Warszawy) w związku ze zwiększeniem pojemności nowej centrali telefonicznej,
- » uruchomienie łączności bezprzewodowej DECT (termin wykonania 30.10.2000 r.),
- » wykonanie wewnętrznej instalacji telefonicznej w DS Ikar (termin wykonania 2001 r.).

Środki finansowe na to zadanie pochodziły z dotacji MEN oraz dotacji własnych uczelni. W kosztach budowy uczestniczył również Samorząd Studentów Politechniki Rzeszowskiej w części dotyczącej osiedla studenckiego przy ul. Poznańskiej.

Kryspin Filipowski

POLSKIE TOWARZYSTWO ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ I STOSOWANEJ

Oddział w Rzeszowie

W dniu 29 maja 2000 r. na posiedzeniu w Kielcach Zarząd Główny podjął decyzję o utworzeniu w Rzeszowie Oddziału Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS). PTETiS jest elitarnym stowarzyszeniem skupiającym wybitnych specjalistów z zakresu szeroko pojętej inżynierii elektrycznej, obejmującej dyscypliny: elektrotechnikę, elektronikę, telekomunikację, automatykę i robotykę, a ostatnio także informatykę.

PTETiS odgrywa podstawową rolę w działalności naukowej środowisk uczelnianych wydziałów elektrycznych, elektroniki i informatyki. Skupia autorytety, których opinie decydują o rozwoju naukowym, a szczególnie

o rozwoju kadrowym. Wielu członków PTETiS-u bierze udział w pracach Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Pod patronatem PTETiS-u odbywa się większość krajowych konferencji z wymienionych dyscyplin.

21 marca 2000 r. ukonstytuowały się władze Oddziału Rzeszowskiego PTETiS. Skład Zarządu: dr hab. inż. Jerzy Bajorek, prof. PRZ - przewodniczący, dr hab. inż. Andrzej Kolek, prof. PRZ - wiceprzewodniczący, dr inż. Barbara Kopeć - sekretarz, dr inż. Jadwiga Płoszyńska - skarbnik, prof. dr hab. Stanisław Apanasewicz - członek Zarządu. Skład Komisji Rewizyjnej:

dr hab. inż. Jerzy Lewicki, prof. PRZ - przewodniczący, dr hab. inż. Kazimierz Buczek, prof. PRZ, dr inż. Robert Ziemia, mgr Ryszard Schab - członkowie.

Zarząd Oddziału będzie silnym partnerem Wydziału Elektrycznego w działalności naukowej. Wzorem innych krajowych ośrodków akademickich, pierwszymi wspólnymi przedsięwzięciami będą seminaria naukowe organizowane dla doktorantów przed otwarciem i zamknięciem przewodu doktorskiego oraz seminaria dla doktorów przed złożeniem pracy habilitacyjnej do druku w Oficynie Wydawniczej Politechniki Rzeszowskiej.

Kazimierz Buczek

UNIwersytety Europy

Prof. dr hab. Stanisław Kopacz Honorowym Profesorem Woroneskiej Akademii Technologicznej

Woroneż jest blisko 1,5-milionowym miastem, położonym ok. 600 km na południe od Moskwy i należącym do jednego z największych ośrodków akademickich Rosji (działa w nim 9 wyższych uczelni).

Kontakty prof. S. Kopacza z Woroneżem datują się jeszcze od 1940 r., gdy jako małe dziecko wraz z matką wywieziony został do Kazachstanu, a trasa zsyłki prowadziła właśnie przez Woroneż.

Analiza danych literaturowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych a dotyczących równowag ekstrakcyjnych wskazała, że tematyka prac prof. S. Kopacza i znanego w świecie naukowym chemika analityka prof. Jakowa Korenmana jest zbieżna, a wiele uzyskanych niezależnie od siebie wyników jest podobnych. Najpierw był to kontakt listowny, który nawiązany został jeszcze w latach 80., a następnie kontakty osobiste, zapoczątkowane udziałem prof. S. Kopacza w Międzynarodowej Konferencji zorganizowanej przez prof. J. Korenmana w Woroneżu w 1992 r. Dalsze wzajemne kontakty doprowadziły do podpisania w dniu 10 listopada 1994 r. Międzynarodowej Umowy pomiędzy Woroneską Akademią Technologiczną a Politechniką Rzeszowską. Umowa ta w dniu 1 listopada 1999 r. została przedłużona na dalszych 5 lat.

Efektom tej wieloletniej już współpracy są wzajemne wizyty pracowników Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej Politechniki Rzeszowskiej oraz Katedry Chemii Analitycznej Woroneskiej Akademii Technologicznej, a także realizacja blisko 50 wspólnych prac w postaci monografii, skryptów, artykułów naukowych

Министерство общего и профессионального образования Российской Федерации

ВОРОНЕЖСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЯ АКАДЕМИЯ

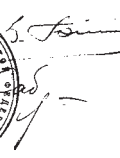

394017, г. Воронеж, пр. Революции, 19,
Тел. (8-0732) 55-42-67, 55-35-00
Факс (8-0732) 55-42-67, 55-38-56
Эл. почта: post@vgta.comch.ru

№ 263 от " 13 " 06 2000 г.
На № _____

ВЫ П И С К А
из решения Ученого совета
Воронежской государственной технологической академии
от 25 мая 2000 года

Слушали: информацию профессора Я.И.Коренмана о деятельности профессора Жешовского технологического университета Станислава Копача по развитию российско-польского сотрудничества в области науки и образования.

Постановили: учитывая личный вклад профессора Станислава Копача в успешное развитие российско-польского сотрудничества в области науки и образования, совместные разработки в рамках договора сотрудничества и Международного научного проекта, избрать профессора Станислава Копача, заведующего кафедрой неорганической и аналитической химии Жешовского технологического университета почетным профессором Воронежской государственной технологической академии.

Ректор академии, *профессор* В.К. Битокков
Секретарь Ученого совета Т.П. Саблина

i wystąpień na różnych konferencjach krajowych i zagranicznych.

Na wniosek prof. J. Korenmana, Senat Woroneskiej Akademii Technologicznej na posiedzeniu w dniu 25 maja 2000 r. podjął decyzję o wyborze prof. S. Kopacza na Profesora Honorowego Akademii za **"...duże zasługi w rozwoju rosyjsko-polskiej współpracy**

w dziedzinie nauki i edukacji oraz osobisty wkład w realizację Międzynarodowego Projektu Badawczego realizowanego przez Akademię wspólnie z Politechniką Rzeszowską".

Redakcja "GP" serdecznie gratuluje Panu Profesorowi tak wielkiego wyróżnienia.

Marta Olejnik

Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych

Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych (European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research), znany pod akronimem COST, to powstała w 1971 r., utrzymywana wspólnie przez 28 państw europejskich, struktura instytucjonalna, której najważniejszym zadaniem jest organizowanie multilateralnej współpracy naukowo-technicznej krajów członkowskich.

COST umożliwia koordynację na szczeblu europejskim przedsięwzięć badawczych o określonej tematyce, prowadzonych w różnych krajach w ramach tzw. akcji COST, które obejmują wiele pojedynczych projektów, mających wspólny cel ogólny. Akcja trwa średnio 5 lat i obejmuje przeciętnie uczestników z dwunastu krajów członkowskich.

Od momentu powstania program COST jest ukierunkowany na prowadzenie badań podstawowych oraz prac badawczych, stanowiących pomost między badaniami podstawowymi a pracami rozwojowymi, przy czym dużą wagę przywiązuje się do projektów zorientowanych na potrzeby społeczeństw.

Obszar zainteresowania poszerzał się z biegiem lat i obecnie obejmuje następujące dziedziny: informatyka, telekomunikacja, badania materiałowe, transport, oceanografia, ochrona środowiska, meteorologia, rolnictwo i biotechnologia, technologia żywności, nauki społeczne, badania medyczne, inżynieria budowlana, chemia, fizyka, archeologia, leśnictwo i gospodarka drzewna.

W 2000 roku zainicjowano w ramach tego programu nowe akcje. W dwu spośród nich uczestniczy Politechnika Rzeszowska.

Pierwsza - to Projekt C12: "Improvement of buildings structural quality by new technologies", co można przetłumaczyć jako: "Doskonalenie jakości budownictwa przez nowe technologie".

Głównym celem projektu jest tworzenie, udoskonalanie i rozpowszechnienie nowych technologii, poprawa jakości robót budowlanych, proponowanie nowych technik i technologii architektom oraz urbanistom, redukcja uciążliwości procesów budowlanych, a w rezultacie poprawa jakości życia w osiedlach mieszkaniowych. Najważniejsze pola działań w związku z projektem to:

- » technologie mieszane (MTB); integracja i współpraca różnych materiałów budowlanych,

- » obciążenia wyjątkowe budynków (SI): pożar, trzęsienia ziemi, huragany, uderzenia pojazdów i samolotów, ponadnormatywne obciążenie śniegiem,
- » elewacje szklane i interaktywna obudowa (GT),
- » wdrożenie nowych technik i technologii w projektowaniu oraz planowaniu przestrzennym (UD).

Czas trwania projektu jest przewidziany na 4 lata, łączny zaś budżet wynosi ok. 6 mln EUR.

Do projektu C12 zgłosił swój akces **Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska PRz**, a **dr inż. Aleksander Kozłowski** został zgłoszony jako przedstawiciel Polski w Management Committee tego projektu.

Do drugiej akcji D21: "Metalloenzymes and Chemical Biomimetics" przystąpił **Wydział Chemiczny**. Do Management Committee został powołany **dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz**. Akcja ta dotyczy badań interdyscyplinarnych, obejmujących szeroki zakres zagadnień z pogranicza nauk chemicznych i biologicznych, a jej celem jest poszerzenie wiedzy z zakresu chemii grup prostetycznych enzymów i wykorzystanie jej w naukach chemicznych, biotechnologii, farmakologii i ochronie środowiska. Tematem realizowanym przez dr. hab. inż. Andrzeja Sobkowiaka, prof. PRz, są aktywacje tlenu cząsteczkowego i wodoronadtlenków katalizowane kompleksami metali przejściowych.

Krajowym koordynatorem COST - wiceprzewodniczącym CSO (Committee of Seniors Officials) - jest:

Marek Zdanowski
Komitet Badań Naukowych
Departament Współpracy z Zagranicą
i Integracji Europejskiej
ul. Wspólna 1/3, pok. 207,
00-921 Warszawa
tel.: (22) 628 32 89
fax: (22) 628 35 34
e-mail: mzdhanowski@kbn.gov.pl

Więcej informacji ogólnych na temat COST można znaleźć pod adresem:

<http://www.kbn.gov.pl/pub/info/dep/cost/cost.htm>.

Urszula Kluska

Jubileusze

PROFESOR ZBYSZKO STOJEK

70-LECIE URODZIN

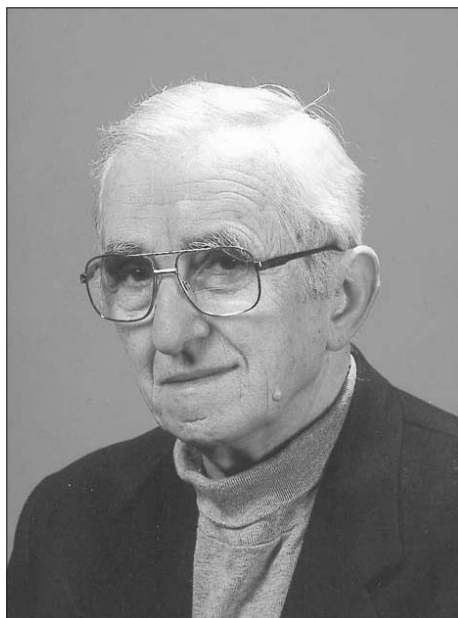
Profesor Zbyszko Stojek urodził się 14 listopada 1929 r. w Katowicach. Od 1939 roku przebywał w Krakowie, gdzie w czasie okupacji ukończył szkołę powszechną, uczęszczał do wieczorowej szkoły zawodowej i kontynuował naukę na tajnych kursach. Po wojnie uczęszczał do V Gimnazjum i Liceum im. J. Kochanowskiego w Krakowie. W 1948 roku zdał maturę. Następnie podjął studia na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej Wydziałów Politechnicznych AGH. W lutym 1952 r. uzyskał stopień inżyniera, a w 1954 r. stopień magistra inżyniera budownictwa lądowego. Mając potrzebę pogłębienia podstaw teoretycznych wiedzy inżynierskiej, Zbyszko Stojek w 1956 r. podjął studia na drugim fakultecie, na Wydziale Matematyczno-Fizyczno-Chemicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, i w 1960 r. uzyskał stopień magistra matematyki.

Pracę dydaktyczną rozpoczął w 1952 r., najpierw w Katedrze Budownictwa Ogólnego i Materiałów Budowlanych Wydziałów Politechnicznych AGH w Krakowie, a od 1955 r. w Katedrze Statyki Budowli i Wytrzymałości Materiałów. Kolejno zajmował stanowiska od asystenta do docenta.

W 1961 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych na podstawie rozprawy pt. "Zagadnienie swobodnych nie tłumionych drgań poprzecznych pręta z uwzględnieniem różnych parametrów zmiennych na jego długości".

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskał w 1964 r. na podstawie oceny dorobku naukowego oraz roz-

prawy habilitacyjnej pt. "Zagadnienie skrętno-ścinających drgań nieprzemiatycznego pręta przy liniowych i nieliniowych warunkach brzegowych".

W 1966 roku związał się z Rzeszowem, podejmując pracę w ówczesnej Wyższej Szkole Inżynierskiej, gdzie zorganizował kolejno Zakład Mechaniki Technicznej, a następnie Zakład Mechaniki Budowli. Był głównym organizatorem i pierwszym dziekanem Wydziału Budownictwa Komunalnego (dzisiejszy WBilŚ) najpierw Wyższej Szkoły Inżynierskiej, następnie Politechniki Rzeszowskiej (w latach 1967-1972, 1975-1976).

W 1979 roku powrócił do Krakowa, gdzie podjął pracę w Instytucie Mechaniki i Wibroakustyki AGH. Nie zerwał jednak kontaktu ze środowiskiem rzeszowskim, nadal pracując na pół etatu

i współpracując naukowo ze swoimi wychowankami. W tym okresie wypromował 4 doktorów, dzisiejszych pracowników Politechniki Rzeszowskiej.

W 1990 roku Profesor Zbyszko Stojek ponownie podjął pełnoetatową pracę w Rzeszowie, gdzie do chwili obecnej jest pracownikiem Politechniki Rzeszowskiej. Do 1999 roku kierował Katedrą Mechaniki Konstrukcji. W latach 1993-1999 pełnił funkcję dziekana Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

W 1969 roku Rada Państwa nadała mu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, w 1990 r. zaś tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

Oprócz działalności naukowo-dydaktycznej, trwającej nieprzerwanie 48 lat, prof. Z. Stojek pracował przez pewien okres w budownictwie, najpierw jako starszy technik, a następnie kierownik budowy. Pracował również przez wiele lat jako projektant i konsultant w Biurze Projektów PROZAMET w Krakowie.

Profesor Zbyszko Stojek jest wybitnym specjalistą z zakresu mechaniki stosowanej, a w szczególności dynamiki konstrukcji. Na Jego bardzo obszerny dorobek składają się rozprawy, podręczniki, opracowania naukowe i artykuły naukowo-techniczne.

Do chwili obecnej Profesor opublikował ponad 110 prac. Pod względem tematyki prace naukowe prof. Z. Stojka można podzielić na prace: z zakresu dynamiki budowli, dotyczące dynamiki układów mechanicznych, związane z wibroakustyką, dotyczące metod matematycznych w mechanice. Zwłaszcza

duża ich grupa dotyczy dynamiki budowli, głównie wysokich budynków szkieletowych i budowli specjalnych, a także ważnych z praktycznego punktu widzenia badań tzw. wieżomasztów wiertniczych.

Prace z dynamiki budowli dotyczyły systematycznych poszukiwań modeli fizycznych i matematycznych, służących do analizy drgań konstrukcji. Został w nich zaproponowany prosty model przydatny do analizy drgań wielokondygnacyjnych budynków szkieletowych. W tym zakresie Profesor zdobył uznanie i stworzył własną szkołę. W tej tematyce pod jego promotorstwem wykonano dwie prace doktorskie; tematyka ta jest dalej przez Profesora i jego współpracowników rozwijana. Podsumowaniem tych prac jest monografia pt. "Makromodele ciągle wielokondygnacyjnych konstrukcji szkieletowych - obliczenia dynamiczne", wyróżniona w 1990 r. nagrodą Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa.

Cenne są prace prof. Stojka dotyczące wibroizolacji konstrukcji, m.in. badania dotyczące wibroizolacji nawierzchni szynowych oraz wibroizolacji maszyn o dużej dynamiczności, jak młoty matrycowe, wentylatory, kruszarki. Prowadził również prace związane z badaniami maszyn, m.in. dotyczące analizy dynamicznej obrabarek oraz układów napędowych samojednych maszyn budowlanych.

Wiele prac w późniejszych latach dotyczyło zastosowania metod komputerowych do analizy układów mechanicznych, w tym również układów wibroakustycznych. Profesor Stojek zajmował się m.in. zastosowaniem metody elementów skończonych do badania procesów wibroakustycznych oraz układów wielowarstwowych.

Ogromną część swojego życia, bo 47 lat, Zbyszko Stojek poświęcił działalności dydaktycznej i wychowawczej. Od początku swojej pracy zawodowej aktywnie uczestniczył w realizacji procesu dydaktycznego. Prowadził zajęcia dydaktyczne z mechaniki ogólnej, wytrzymałości materiałów i mechaniki budowli. Do Jego podstawowych osiągnięć należy unowocześ-

nienie metod i selekcja treści nauczania. Do działalności z tego zakresu należy zaliczyć aktywną pracę Profesora w zespołach dydaktyczno-wychowawczych szkolnictwa wyższego.

Profesor Z. Stojek ma duże osiągnięcia w kształceniu i promowaniu młodej kadry naukowej. Był promotorem 8 przewodów doktorskich prowadzonych w Akademii Górniczo-Hutniczej i Politechnice Krakowskiej - ostatnio również w Politechnice Rzeszowskiej. Większość doktorantów to pracownicy Politechniki Rzeszowskiej. Kilku Jego wychowanków - doktorów - uzyskało stopień doktora habilitowanego nauk technicznych. Obecnie trzech z nich pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego Politechniki Rzeszowskiej (dwóch na WBiŚ, jeden na WBMiL). Tak więc wkład profesora Stojka w rozwój kadry naukowej naszej uczelni jest ogromny i trudny do przecenienia. Recenzował wiele prac doktorskich i habilitacyjnych, opiniował wnioski nominacyjne na stanowiska naukowe.

W zakresie działalności organizacyjnej prof. Z. Stojek w czasie wieloletniej pracy pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji. W Politechnice Rzeszowskiej organizował studia o kierunku budownictwo, był organizatorem i dziekanem tego Wydziału. Był - o czym już wspomniano - organizatorem i kierownikiem Zespołu Mechaniki Technicznej, a także Pracowni Wytrzymałości Materiałów na Wydziale Mechanicznym Politechniki Rzeszowskiej, kierownikiem Zakładu Mechaniki Budowli na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Był organizatorem i przewodniczącym rzeszowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Aktywnie działał w zespołach i sekcjach Komitetów Budowy Maszyn oraz Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk. Był członkiem Komitetu Mechaniki.

Podczas swojej kilkunastoletniej pracy w AGH był wicedyrektorem ds. naukowych w Instytucie Mechaniki i Wibroakustyki. Aktywnie działał w Towarzystwie Naukowym w Rze-

szowie, był w tym Towarzystwie członkiem Zarządu oraz organizatorem i przewodniczącym Komisji Mechaniki Stosowanej.

Nie można pominąć inicjatyw działań kreatywnych prof. Z. Stojka dla szkolnictwa wyższego, działalności społecznej (PTMTS, PZITB) oraz pomocy udzielanej młodym pracownikom nauki, studentom i inżynierom praktykującym w trudnych sytuacjach życiowych i zawodowych. Wykonywał ekspertyzy i prace rzeczoznawcze z zakresu budownictwa, współpracował w projektowaniu konstrukcji przemysłowych.

Tak w wielkim skrócie przedstawia się bogaty dorobek profesora zwyczajnego Zbyszka Stojka.

Profesor Zbyszko Stojek jest znaną i cenioną postacią w środowiskach wyższych szkół technicznych, a swą sumienną pracą i wyróżniającą się osobowością zyskał ogólne uznanie zarówno jako pracownik nauki, jak i dydaktyk oraz wychowawca. Szczególnie dużo zawdzięcza Profesorowi środowisko rzeszowskie, gdzie promował nauki techniczne i utworzył ośrodek mechaniki rozwijany ostatnio coraz intensywniej przez Jego współpracowników. Pomógł wielu osobom w ich naukowym rozwoju, stwarzając im warunki do pracy badawczej. Rozszerzył kontakty naukowe poprzez współpracę z ośrodkiem krakowskim mechaniki (AGH, Politechnika Krakowska), a także ośrodkami poza granicą wschodnią (Moskwa, Lwów), co znacznie wpłynęło na wzbogacenie tematyki badawczej i ożywienie działalności ośrodka rzeszowskiego.

Wspierał, jak to czyni do tej pory, wszystkich, którzy pragnęli podjąć pracę naukową, i pomagał im. Swoją dobrocią i wyrozumiałością potrafi Profesor Zbyszko Stojek zjednać sobie ludzi, którzy z nim współpracują.

W imieniu wszystkich współpracowników i swoim własnym składam Panu Profesorowi gratulacje i słowa wielkiego uznania, życząc najserdeczniej zdrowia i wielu lat owocnej działalności.

Leonard Ziemiański

Jubileusze

PROFESOR ZDZISŁAW HIPPE

45-LĘCIE PRACY ZAWODOWEJ

Rozmowę z Profesorem Zdzisławem Hippe przeprowadzili w maju br.
dr inż. Alicja Kerste i dr inż. Tadeusz Pietryga

Panie Profesorze, niedawno otrzymał Pan jubileuszową nagrodę JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej z okazji 45-lecia pracy zawodowej. Większość tego czasu - ponad 30 lat - przepracował Pan właśnie w tej uczelni. Jest to dobry moment, aby spróbować przybliżyć społeczności Politechniki Pańską sylwetkę i dorobek naukowy. Jakie były początki Pana pracy?

Pracę zawodową rozpocząłem już podczas studiów, w 1953 r. bowiem podjąłem pracę na Wydziale Chemii Politechniki Gdańskiej, będąc jednocześnie jej studentem. W 1956 roku przenieśliśmy się do Instytutu Farb i Lakierów (początkowo w Gdańsku-Oliwie, a od 1960 r. w Gliwicach), w którym w 1963 r. zostałem powołany na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, z uprawnieniami analogicznymi do tych, jakie posiadał ówczesnie docent. Byłem też dyrektorem naukowym tego instytutu. Pracuję dłużej niż 45 lat, ponieważ w okresie obliczeniowy wymagany do uzyskania nagrody jubileuszowej nie wlicza się lat pracy w uczelniach za granicą; w moim przypadku w Auburn University (Alabama, USA), Lund University (Szwecja) i Katholieke Universiteit Nijmegen (Holandia). Od 1969 roku jestem związany z Politechniką Rzeszowską.

... na którą przybył Pan w rok po osiągnięciu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Ale jak przebiegały

Pana studia oraz osiągnięcie kolejnych stopni i tytułów naukowych?

Uważam, że ciekawie i w sposób dający niezwykły. Studia kończyłem bowiem w trzech różnych uczelniach, co

stwarza możliwość porównań poziomów nauczania, stylów prowadzenia dydaktyki, a ponadto daje szansę poznania liczniejszej grupy osób z określonego kręgu zawodowego. Dzięki temu mogłem - zresztą wielokrotnie - korzystać z życzliwości szerokiego grona moich kolegów z okresu studiów w pewnych istotnych momentach pracy na rzecz naszej uczelni. Tak więc stopień inżyniera chemika uzyskałem w Politechnice Łódzkiej (1953 r.), magistra - w 1955 r. w Politechnice Gdańskiej. W 1965 roku obroniłem na

Politechnice Śląskiej rozprawę doktorską, a niespełna trzy lata później (1968 r.) Rada Wydziału Chemicznego Politechniki Łódzkiej nadała mi stopień naukowy doktora habilitowanego. W 1975 roku - już podczas pracy w Politechnice Rzeszowskiej - zostałem profesorem nadzwyczajnym nauk technicznych, w 1989 r. zaś - profesorem zwyczajnym nauk technicznych.

Zatem zarówno studia, jak i praca w Instytucie Farb i Lakierów kreowały Pana na chemika. W którym momencie zainteresowania Pańskie poszły w kierunku informatyki chemicznej?

Informatyka interesowała mnie od bardzo dawna. Zresztą zarówno doktorat, jak i habilitacja mogły być zrealizowane przy posiadaniu dobrej znajomości podstaw informatyki, z wykorzystaniem zaawansowanych programów komputerowych, potrzebnych w tzw. chemii obliczeniowej. Głębsze zainteresowania zastosowaniami informatyki w naukach chemicznych i pokrewnych miałem możliwość rozwinąć właśnie tutaj, w Rzeszowie ...

... w którym spędził Pan ponad połowę swojego życia zawodowego. Jak ocenia Pan swoją pracę w Politechnice Rzeszowskiej?

Za duże osiągnięcie uważam utworzenie szkoły naukowej z zakresu informatyki chemicznej, znanej zarówno w kraju, jak i na świecie. Od początku bowiem mojej pracy w Politechnice

Rzeszowskiej podjęliśmy w szerszym gronie współpracowników badania, które *uzupełniały* najczęstsze zastosowania informatyki w chemii, tzn. w chemii kwantowej. Chemia kwantowa nie inspirowała jednak rozwoju samej informatyki; jest jedynie obszarem sprawdzania ulepszeń wybranych metod obliczeniowych. Ponadto od dawna jest obiektem badań prowadzonych w wielu uczelniach w kraju, zwłaszcza w Toruniu, Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu i Krakowie. Wypełniając zatem ogromną lukę w zakresie specyficznych zastosowań informatyki w polskiej chemii, podjęliśmy badania z dziedziny chemicznych zastosowań rozpoznawania obrazów, komputeryzacji metod analitycznych, projektowania syntez i symulacji reakcji chemicznych, komputerowej interpretacji widm molekularnych, prognozowania właściwości związków chemicznych itp. Tej szerokiej dziedzinie badań nadał prof. J.E. Dubois z Uniwersytetu VII w Paryżu nazwę *informatyka chemiczna*. Zainicjowane przez nas polskie badania naukowe, a przede wszystkim uzyskane wyniki, zaowocowały uznaniem naszego ośrodka za jeden z ważniejszych centrów badań w tzw. chemii obliczeniowej i spowodowały zaproszenie do uczestnictwa w dwóch światowych przeglądach systemów informatycznych do symulacji reakcji chemicznych i projektowania syntez (Helsinki 1989; Getynga 1994). Muszę podkreślić, że w osiągnięciu obecnego poziomu naszych prac pomogła nam wieloletnia współpraca naukowa z Uniwersytem Technicznym w Monachium, która doprowadziła do rozbudowy modelu matematycznego chemii konstytucyjnej Ugiego-Dugundjiego (jest on podstawą inteligentnych systemów symulacyjnych generujących nowe, nieopisane jeszcze reakcje chemiczne), budowy własnych, nowych narzędzi do symulacji (SCANMAT, SCANCHEM, CSB), i ostatnio - organizacji niemiecko-polskich warsztatów naukowych nt. chemii kombinatorycznej i reakcji wielokomponentowych, a także wydania monografii współredagowanej z prof. Ivarem K. Ugim, kandydatem Niemiec

do nagrody Nobla w ubiegłym roku. Opracowane pod moim kierunkiem oryginalne systemy informatyczne do wspomagania badań chemicznych i nauczania chemii są wdrożone w wielu instytucjach naukowych oraz uczelniach Polski, Finlandii, Francji, Holandii, Japonii, Niemczech, Rosji, Szwecji, Ukrainy i USA. Utworzenie szkoły naukowej z zakresu informatyki chemicznej wiązało się również z inspiracją i opieką naukową dwóch rozpraw habilitacyjnych oraz promotorstwem 16 doktoratów (w tym 9 z wyróżnieniem), zarówno własnych współpracowników, jak i osób z innych ośrodków naukowych i przemysłowych. Miało istotny wpływ na pozycję Katedry Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej oraz uznanie jej znaczenia w komputeryzacji badań chemicznych.

Od pewnego czasu moje zainteresowania naukowe koncentrują się na badaniach związanych z uczeniem maszynowym, sztuczną inteligencją, systemami inżynierii wiedzy oraz inteligentnymi systemami informatycznymi dla nauk przyrodniczych i pokrewnych, a także dla biznesu, marketingu i zarządzania. Rozwijana pod moim kierunkiem technologia systemów ekspertowych oraz inżynieria wiedzy stanowi obecnie jeden z ważniejszych elementów prac badawczych prowadzonych w Katedrze, uwieńczonych realizacją projektów badawczych Komitetu Badań Naukowych w tej dziedzinie.

Spróbujmy podsumować publikowany lub wdrożony dorobek Pana Profesora.

Obejmuje on 12 pozycji książkowych, 1 skrypt, ponad 250 oryginalnych prac naukowych opublikowanych w periodykach zagranicznych lub krajowych o dużym IF, ok. 60 publikacji w materiałach konferencyjnych (krajowych i zagranicznych), ponad 80 referatów oraz komunikatów na krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, 9 patentów i 54 wdrożeń, szczególnie systemów informatycznych.

Pod Pańskim kierownictwem zrealizowano w Katedrze kilkanaście tematów badawczych koordynowanych centralnie. Czy mógłby Pan wymienić ostatnie projekty wykonane dla KBN?

Tak. Były to: projekt badawczy *Inteligentny system inżynierii wiedzy do wspomagania badań chemicznych i pokrewnych* (nr T11 8 8308 92 03, 1992-1994) oraz projekt badawczy *Nowe algorytmy i metody formalizacji i przetwarzania wiedzy dziedzinowo-zorientowanej* (nr 8 T11C 004 09, 1995-1998). Niedawno złożyłem dwa nowe wnioski o finansowanie projektów badawczych z zakresu zastosowań metod uczenia maszynowego w objaśnianiu wyników badań w chemii oraz w naukach medycznych, jeden wspólnie z pracownikami Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie.

Pański autorytet naukowy znajduje też wyraz w powierzaniu Panu recenzji rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz opiniowaniu wniosków o uzyskanie tytułu naukowego, z różnych ośrodków naukowych krajowych i zagranicznych. W jakich krajach recenzował Pan wnioski tego rodzaju?

We Włoszech, wielokrotnie w Stanach Zjednoczonych, a ostatnio dwie habilitacje i jeden wniosek profesorski w Niemczech.

Z tym międzynarodowym zasięgiem kojarzą się nam dalekie podróże. Jedne naukowe ...

Odbyłem wielokrotne staże naukowe za granicą. Z okresem zatrudnienia w Instytucie Farb i Lakierów (1956-1968) były związane pobyty naukowe w Zakładach Lotniczych w Letnianech oraz w Instytucie Farb i Lakierów w Pradze, dalej - w Farben Fabriken Bayer (Leverkusen, Niemcy), Paint Research Station (Teddington, Wielka Brytania), Instytucie Chemii Analitycznej Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie oraz w Instytucie Chemii Radiacyjnej im. Karpowa w Moskwie.

... inne na jachcie, gdyż może mało osób wie, że jest Pan także jachtowym kapitanem żeglugi wielkiej?

Z tych fantastycznych wspomnień wróćmy do poważnych ośrodków naukowych.

Moje staże naukowe były bezpośrednio związane z informatyką chemiczną. Wielokrotnie odwiedzałem Uniwersytet Techniczny w Dreźnie, Uniwersytet w Lipsku, Uniwersytet Techniczny w Monachium (w którym pracowałem łącznie ponad 12 miesięcy). Szczególne doświadczenia zebrałem podczas pracy w Uniwersytecie w Lund (Molecular Graphics Lab) oraz w Katolickim Uniwersytecie w Nijmegen (Computer-Assisted Organic Synthesis/Computer Assisted Molecular Modelling Center). Ostatnio przebywałem w Royal Academy of Medicine (Huddinge-Stockholm).

Wykładał Pan przez dwa lata w Stanach Zjednoczonych ...

W latach 1985-1987 przebywałem na kontrakcie w Auburn University (Department of Computer Science and Engineering, Auburn, Alabama, USA), wykładając takie przedmioty, jak: "podstawy projektowania algorytmów", "inżynieria wiedzy i systemy ekspertowe", "inżynieria softwerowa", "systemy operacyjne", "programowanie systemowe" i inne.

Znana jest również Pana działalność jako organizatora wielu konferencji naukowych zarówno w kraju, jak i za granicą. Dla nas szczególnie cenne były spotkania organizowane właśnie w Katedrze. To dzięki nim mogliśmy osobiście poznać słynnych uczonych z różnych krajów, m.in. z Japonii, Niemiec, Szwajcarii, Rosji, USA (można by tak wyliczać jeszcze długo), znanych nam do tej pory tylko z literatury. Które konferencje Pan szczególnie pamięta?

Właściwie pamiętam każdą z nich, zawsze bowiem wiązały się z pracą "na najwyższych obrotach". Może jednak międzynarodowa konferencja "Data Processing in Chemistry" (Rzeszów, 26-31.08.1980), w której organizacji również Państwo uczestniczyli, z różnych powodów trwale zapisała mi się w pamięci. Przede wszystkim, była to największa w całej historii Politechniki konferencja naukowa, z uczestnictwem

osób z ponad 20 państw, w tym z Japonii, Kanady, Niemiec, Szwajcarii, USA, Wielkiej Brytanii, Włoch i z wielu innych krajów. Ponadto, w czasie jej trwania miały miejsce - skrzętnie ukrywane - strajki, między innymi strajk komunikacji miejskiej. To bardzo komplikowało dojazdy uczestników na obrady. I wreszcie miały miejsce zupełnie zaskakujące, nieoczekiwane wydarzenia: np. został zatrzymany przez milicję jeden z wykładowców amerykańskich pod zarzutem fotografowania ... dworca kolejowego w Rzeszowie, choć w rzeczywistości tylko pokazywał swój aparat fotograficzny jakiemś ciekawskiemu! Był też smutny przypadek - w czasie trwania konferencji zmarła matka prof. Ugiego, jednego z wykładowców plenarnych. Wykład został wygłoszony, należało jednak zagwarantować jak najszybszy przelot Profesora do domu, do Monachium. Pomogły nam w tym linie lotnicze Luftansa. Były też i przypadki diametralnie odmienne, radosne: jeden z wykładowców plenarnych, z Wielkiej Brytanii, trafił podczas konferencji na swoją wielką miłość, pewną Polkę z Warszawy. Niedługo potem byłem na ich weselu ...

Jakie ma Pan plany na przyszłość?

Naukowe? Ostatnio otrzymałem zaproszenie do napisania rozdziału pt. "Hybrid Methods of Knowledge Discovery for Business Information" w książce pod redakcją prof. W. Abramowicza (AE, Poznań) i prof. J. Żurady (College of Business and Public Administration, University of Louisville, USA), która jeszcze w tym roku ukaże się w Stanach Zjednoczonych. Jeśli chodzi o plany innego rodzaju, to jeszcze nie wiem ...

Jeszcze nie rozmawialiśmy na temat Pańskiej działalności dydaktycznej. Jak z perspektywy lat ocenia Pan swoją rolę w kształceniu młodych inżynierów chemików?

Za szczególne osiągnięcia w dziedzinie dydaktyki uważam fakt, iż nauczanie każdego z przedmiotów prowadzonych w Katedrze jest od kilkudziesięciu lat (a właściwie od jej

początków) wspomagane odpowiednimi systemami informatycznymi, opracowanymi pod moim kierunkiem. Dobrym przykładem jest tu system PHYCHEX, przeznaczony do wspomagania nauczania chemii fizycznej i przedmiotów pokrewnych, który - jako drugi w świecie - już na początku lat 70. został wprowadzony do dydaktyki w naszej Katedrze. Zawsze uważałem, że młodym ludziom należy przekazywać gruntowną wiedzę, na dobrym poziomie merytorycznym, uwzględniającą światowe trendy ...

Panie Profesorze, Pańska działalność organizacyjna w dużym stopniu jest kojarzona z rozwojem Politechniki Rzeszowskiej, pełnieniem wielu ważnych funkcji uczelnianych.

Z wielu zadań związanych z moją pracą w Politechnice Rzeszowskiej (oprócz organizacji od podstaw i wieloletniego kierowania Zakładem Chemii Fizycznej, przekształconym później w Katedrę Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej), wymieniłbym pełnienie funkcji dziekana Wydziału Chemicznego (1969-1972) oraz prorektora ds. nauki i współpracy z gospodarką narodową (2 kadencje, 1972-1978), a następnie prorektora ds. rozwoju kadry i współpracy z zagranicą (1978-1981).

Wiemy, że nie ograniczał Pan swej działalności zawodowej tylko do terenu uczelni ...

W trakcie swojej długoletniej pracy byłem członkiem różnych komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk (PAN), a mianowicie: Komitetu Nauk Chemicznych, Komitetu Informatyki, wieloletnim przewodniczącym Komisji Chemometrii i Komputeryzacji Chemii Analitycznej Komitetu Chemii Analitycznej. Stale uczestniczyłem w pracach rad redakcyjnych naukowych periodyków *Analytica Chimica Acta (Computer Techniques and Optimization)*, *Chemii Stosowanej* i *Wiadomości Chemicznych*, byłem konsultantem Grupy Roboczej CODATA ds. sztucznej inteligencji. Dwukrotnie reprezentowałem rzeszowskie środowisko akademickie na Kongresach Nauki Pol-

skiej. Obecnie jestem członkiem Komitetu Chemii Analitycznej PAN, wiceprzewodniczącym Polskiego Narodowego Komitetu Danych dla Nauki i Techniki CODATA, delegatem Polskiego Towarzystwa Chemicznego do Federacji Europejskich Towarzystw Chemicznych w grupie roboczej "Chemia obliczeniowa".

Za osiągnięcia naukowo-badawcze, dydaktyczne i organizacyjne uzyskał Pan różne odznaczenia państwowe, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, medal Komisji Edukacji Narodowej, medal "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" i Nagrodę Naukową Miasta Rzeszowa, nagrody Rektora Politechniki Rzeszowskiej (14), Nagrodę Sekretarza Wydziału III PAN, nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (7) oraz Ministra Edukacji Narodowej i inne...

Z okresu pracy w Instytucie Farb i Lakierów pochodzi mój największy, być może, sukces naukowy - opracowanie metodyki prognozowania właściwości okrętowych farb przeciwporostowych - uhonorowany najwyższą w Polsce nagrodą, tj. nagrodą państwową.

Co, Pana zdaniem, warunkuje uzyskanie sukcesu w pracy, w uczelni?

Naprawdę trudno odpowiedzieć na to pytanie, zwłaszcza w obecnej sytuacji naszego szkolnictwa wyższego. Może jednak konsekwencja i wymaganie tyle samo od siebie, co od współpracowników ...

Kończąc, zadamy jeszcze jedno, krótkie pytanie: Czy jest Pan zadowolony ze swego życia?

No cóż, może coś udało mi się zrobić ...

Życząc Panu Profesorowi dużo zdrowia, szczęścia i aktywności, umawiamy się na kolejny wywiad za trzy lata, gdy będzie Pan obchodził jubileusz 50-lecia swojej pracy.

Dziękujemy za rozmowę.

VI Polska Konferencja Chemii Analitycznej

W dniach 9-14 lipca 2000 r. odbyła się w Gliwicach VI Polska Konferencja Chemii Analitycznej pod hasłem "Chemia analityczna u progu trzeciego tysiąclecia". Zgromadziła ponad 400 uczestników z Anglii, Arabii Saudyjskiej, Australii, Belgii, Finlandii, Hiszpanii, Holandii, Izraela, Litwy, Niemiec, Południowej Afryki, Polski, Portugalii, Rosji, Rumunii, Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Turcji, Ukrainy, Węgier i Włoch.

Organizatorami konferencji byli Komitet Chemii Analitycznej PAN - Warszawa, Wydział Chemiczny Politechniki Śląskiej, oraz Katedra Chemii Analitycznej i Ogólnej Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Zaszczytną funkcję przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego sprawowała prof. dr hab. Irena Baranowska, a Komitetu Naukowego - prof. dr hab. Adam Hulanicki. Na czele Komitetu

Uczestnicy VI Polskiej Konferencji Chemii Analitycznej - druga od lewej prof. dr hab. Irena Baranowska, przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

Fot. własna

Honorowego stanął prof. dr hab. inż. Jerzy Buzek - Prezes Rady Ministrów RP.

Obrady odbywały się w następujących sekcjach:

- I - Badania podstawowe w chemii analitycznej,
- II - Analityka zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego,
- III - Analiza żywności,
- IV - Analiza leku, toksykologiczna i kliniczna,
- V - Analityka w przemyśle i kontroli jakości,
- VI - Mikrosymposium chromatograficzne.

W VI Konferencji wzięli udział pracownicy Katedry Chemii Nieorganicz-

nej i Analitycznej Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej: prof. dr hab. Stanisław Kopacz, dr hab. Maria Kopacz, prof. PRz, dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz, prof. PRz, i mgr inż. Elżbieta Sitarz-Palczak, którzy zaprezentowali 6 prac (1 referat i 5 komunikatów). Ponadto prof. PRz Maria Kopacz i prof. PRz Jan Kalembkiewicz prowadzili obrady sekcji I i V.

Konferencji towarzyszył znakomicie przygotowany program rozrywkowy i artystyczny: spotkanie powitalne w Ratuszu Miejskim, koncert przy świecach na Wydziale Chemicznym PŚ, spotkanie towarzyskie w Starym Browarze, wycieczka do kopalni węgla

kamiennego oraz występ Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk" w Teatrze Muzykalnym.

Organizatorzy Konferencji, a szczególnie prof. Irena Baranowska, miło i serdecznie wspominali pobyt w Rzeszowie w 1999 r. podczas Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego i w wielu przypadkach z powodzeniem przejęli "bardzo dobre obyczaje rzeszowskie".

Ustalono, że miejscem następnej - VII Konferencji Chemii Analitycznej będzie Toruń.

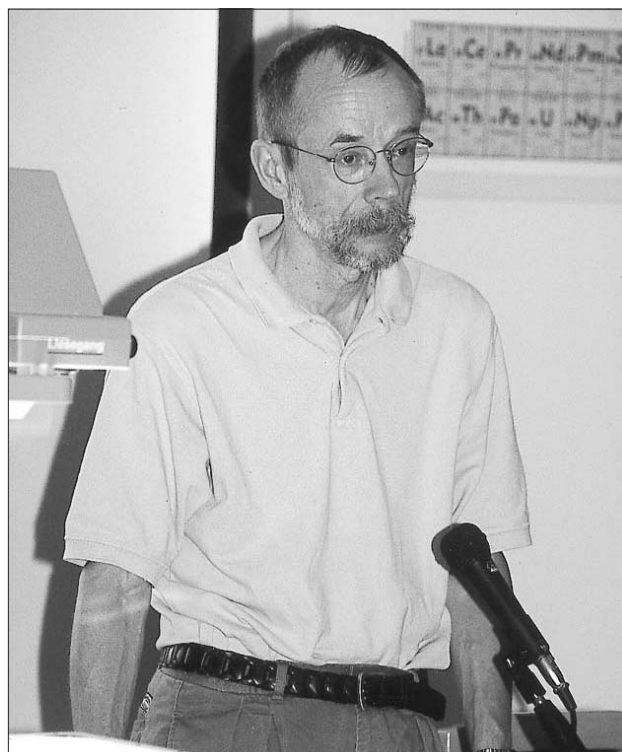
Stanisław Kopacz

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

SEMINARIUM

Nabywanie wiedzy z rzeczywistych danych przy pomocy systemu LERS

W dniu 16 czerwca br., na zaproszenie pracowników Katedry Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej Politechniki Rzeszowskiej, przyjechał do Rzeszowa prof. dr hab. Jerzy Grzymała-Busse z Department of Computer Science, University of Kansas. Profesor Grzymała-Busse jest znanym na świecie specjalistą w dziedzinie sztucznej inteligencji. W szczególności zajmuje się problematyką uczenia maszynowego, odzyskiwania wiedzy z baz danych, odkrywania regularności w danych itp. Po ukończeniu studiów w 1967 r. pracował w Politechnice Poznańskiej, gdzie w 1969 r. uzyskał stopień naukowy doktora, a następnie, w 1972 r., stopień naukowy doktora habilitowanego. W 1980 roku wyjechał z kraju i rozpoczął pracę w Department of Computer Science, University of Kansas, Lawrence, KS. W swoim dorobku naukowym posiada kilkadziesiąt publikacji, jest też autorem i współautorem wielu książek, m.in. "Managing Uncertainty in Expert System", "Incomplete Information: Rough Set Analysis", "Rough Set in Knowledge Discovery", "Handbook of Data Mining and Knowledge Discovery". Profesor jest członkiem komitetów redakcyjnych kilku czasopism informatycznych, m.in. Foundations of Control Engineering, Fundamenta Informaticae, Foundations of Computing and Decision Sciences, Journal of Computing and Information oraz członkiem wielu międzynarodowych stowarzyszeń i organizacji, np. International Rough Set Society, American Association for Artificial Intelligence, Association for Computing Machinery.

Professor Jerzy Grzymała-Busse w czasie wykładu

Fot. M. Misiakiewicz

Podczas wizyty Profesor Grzymała-Busse wygłosił wykład pt. "Nabywanie wiedzy z rzeczywistych danych przy pomocy systemu LERS", którego wysłuchali pracownicy i studenci Politechniki Rzeszowskiej zainteresowani problematyką sztucznej inteligencji oraz systemów ekspertowych. W drugiej części spotkania odbyła się prezentacja pakietu użytkowego LERS, ilustrowana przykładami zastosowań,

m.in. w diagnostyce medycznej, prognozowaniu głównych parametrów zmian klimatu oraz zanieczyszczeń środowiska. Zarówno niezmiernie interesujący wykład profesora Grzymały-Busse, jak i prezentacja działania systemu LERS wzbudziły ogromne zainteresowanie, czego świadectwem była wręcz rekordowa liczba uczestników seminarium.

Grażyna Nowak

REREUM MAGISTRA EXPERIENTIA EST

DOŚWIADCZENIE JEST MISTRZEM RZECZY

Ćwiczenia terenowe z geodezji na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej, zrealizowane w 2000 r., zapisały się w swojej historii chyba na miarę kończącego się tysiąclecia.

Studenci, którzy chcieli ćwiczyć w mieście, mieli do dyspozycji tereny naszego miasteczka akademickiego, ci, którzy chcieli ćwiczenia wykonywać na łonie przyrody, wybrali Hutę Poręby malowniczo położoną na Pogórzu Dynowskim, a dzięki szefowi Zakładu Geodezji - doc. dr. inż. Michałowi Gałdzie - i przychylności dziekana - prof. PRz Szczepana Wolińskiego - dziewczątka szczęśliwców mogła je odbyć na

Na ćwiczeniach ...

Fot. J. Molak

... i przy ognisku

Fot. J. Molak

Ukrainie. Grupą "ukraińską" opiekował się niżej podpisany.

Pomiary zostały wykonane we Lwowie na terenie Politechniki Lwowskiej, a obliczenia w położonym niedaleko Odessy ośrodku wypoczynkowym Politechniki Lwowskiej - nad Morzem Czarnym. Pobyt we Lwowie był też niecodzienną lekcją historii: Katedra i śluby Jana Kazimierza w niej złożone "aby lud w moim królestwie od wszelkich obciążeń i niesprawiedliwości uwolnić"; Cmentarz Łyczakowski z grobami Marii Konopnickiej, Gabrieli Zapolskiej, Stefana Banacha, Artura Grottgera, Juliana Orдона, Władysława Bełzy; Cmentarz Orłat Lwowskich;

wspaniała aula Gmachu Głównego Politechniki z darem cesarza Franciszka Józefa I - cyklem 11 alegorycznych obrazów przedstawiających techniczny rozwój ludzkości, namalowanych przez uczniów Jana Matejki; budynek Sanatorium Profilaktycznego, gdzie zostaliśmy zakwaterowani, w którego piwnicach zgromadzono 36 uczonych Lwowa przed ich egzekucją w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r., a wśród nich wybitnego geodetę, profesora Kaspra Weigla z synem - wszystko to wywarło na młodzieży ogromne i niezapomniane wrażenia.

Dodatkową atrakcją był wieczór w Operze obchodzącej - z wielką pompą - swoje stulecie. Oprócz tego studenci mieli możliwość zwiedzania zabytków Odessy, nowoczesnego portu i odbycia rejsu statkiem po morzu. Poza tym, a może przede wszystkim, odbywały się przyjazne spotkania (w tym mecze siatkówki) i rozmowy z gospodarzami, Ukraińcami. Na pewno będziemy mieli co wspominać, a zwłaszcza student Stefan, który na koniec czule żegnał się z ... Ukrainą.

Podobny klimat panował w Rzeszowie, gdzie w terminie nieco późniejszym przebywała grupa ukraińskich studentów. Opiekę nad nimi sprawował profesor Apolinary Ostrowski, który w przyszłym roku będzie obchodził jubileusz 50-lecia pracy dydaktyczno-naukowej na Wydziale Geodezji Politechniki Lwowskiej. Miałem okazję towarzyszyć panu Profesorowi i studentom podczas wycieczki do zamku w Łańcucie, gdzie m.in. oglądaliśmy kolekcję map zgromadzonych w muzealnej bibliotece. Ponadto odwiedziliśmy doc. Michała Gałdę, który wraz z mgr inż. Izabelą Skrzypczak w Hucie Poręby opiekował się studentami odbywającymi ćwiczenia terenowe w warunkach biwakowych, w tym roku dość trudnych, co nie przeszkodziło studentom w konkluzji zgodnie stwierdzić, że było fantastycznie. W czasie spotkania przy ognisku prym wiódł profesor Apolinary - jego dowcipy i wiersze były "perłami" spotkania. Jeden z wierszy, zadeklamowany po rosyjsku, wzbudził ogólny aplauz i dlatego postanowiłem dokonać próby przekładu.

Jerzy Gajdek

POCHWAŁA GEODETÓW

Kiedy geolog rusza w nieznane
By skarby Ziemi odkryć przed światem
Bierze ze sobą sakwojaż niemały
W nim różne rzeczy i przede wszystkim
... mapy

*Gdy pilot statek powietrzny wiedzie
Dzierżąc w swych dłoniach drążki i stery
Śmiało do celu zmierza, bo wie, że
... map ma ze sobą do jasnej cholery*

Kosmiczna podróż - nieprosta sprawa
Gdy Księżyc zdobyć trzeba
By to uczynić, by tego dokonać
Potrzebne nam są ... mapy Nieba

*Więc mapy, mapy, swoiste zwierciadła
Z nimi się czują wszyscy bezpiecznie
Mając je, wędrujesz na koniec świata
Kiedy ich braknie, jest czasem niepewnie*

Któż więc te mapy badaczom dostarczył
By sławę zdobyli oraz uznanie
Kto je pomierzył, kto poobliczał
Jaka odpowiedź na takie pytanie

*Tak ! - to on geodeta skromny
Bez szumu, bez sławy, orderów
Do trudu i znoju zawsze gotowy*

Bellaria 2000

W dniach od 21 lipca do 1 sierpnia br. Dział Spraw Osobowych i Socjalnych PRZ, za pośrednictwem Biura Usług Turystycznych "Columbus", zorganizował obóz dla młodzieży szkół ponadpodstawowych we Włoszech. Grupa liczyła 45 osób, wśród których większość stanowiły dzieci pracowników Politechniki Rzeszowskiej. Pilotem grupy był pan Marian Glesmer. Oprócz pilota opiekę nad młodzieżą sprawowało jeszcze dwóch wychowawców. Do dyspozycji mieliśmy autokar z klimatyzacją, również we Włoszech, i dwóch panów kierowców.

Pierwszym celem we Włoszech była Wenecja. Po zwiedzeniu miasta i przejażdżce tramwajem wodnym po Canale Grande grupa wyruszyła w dalszą drogę, do miejsca 9-dnio-

wego pobytu, którym okazała się miejscowość Bellaria (nieopodal Rimini).

Trzygwiazdkowy hotel "Jolanda" znajduje się przy jednej z uliczek prowadzących na plażę położoną około 50 m od hotelu. Uczestnicy obozu zamieszkali w jednym skrzydle hotelu, drugie skrzydło zajmowali prywatni goście. Kamery w korytarzach przyglądały się bacznie każdemu. Miła atmosfera, przestronna jadalnia z kolorowo nakrytymi stołami, soki owocowe przy śniadaniu i obfitość świeżych warzyw do obiadu. Być może nie wszyscy byli zachwyceni włoskim menu, ale faktem jest, że nikt nie narzekał.

Wspaniała pogoda sprzyjała kąpielom słonecznym i morskim, lecz nie można było poświęcić się temu całkowicie,

w programie obozu bowiem były wyjazdy i wycieczki. Wielką atrakcją okazał się całodzienny pobyt w największym wesołym miasteczku we Włoszech "Mirabilandia". Pomimo upalnego dnia wszyscy wrócili rozradowani i bardzo zadowoleni. W San Marino młodzież spędziła jedno popołudnie i tyleż samo czasu w Rimini, gdzie można było zwiedzać miasto lub wybrać się na pokaz umiejętności delfinów w tamtejszym delfinariu. Dużym powodzeniem cieszyła się wśród młodzieży także dyskoteka, znajdująca się niedaleko hotelu.

Na 26 lipca zaplanowano wycieczkę do Rzymu, by dać możliwość uczestniczenia w audiencji ogólnej na Placu Św. Piotra. Ażeby zdążyć na czas, trzeba było wyjechać z Bellarii o trzeciej nad ranem. Mimo obaw młodzież spisała się doskonale. Po audiencji cała grupa udała się na zwiedzanie zabytków Rzymu, dzielnie pokonując panujący upał i słuchając opowieści pilota wycieczki. Dzięki dobrej organizacji można było bez specjalnego pośpiechu zjeść pizzę czy lody, skorzystać z toalety lub po prostu odpocząć przed dalszymi trudami tej wyprawy, siedząc na Schodach Hiszpańskich lub przy fontannie Di Trevi. Trzeba było jeszcze tego samego dnia wrócić do hotelu w Bellarii.

Rzym - Schody Hiszpańskie - lipiec 2000

Fot. własna

Zdaniem uczestników dwóch poprzednich obozów we Włoszech, organizowanych również przez Dział Spraw Osobowych i Socjalnych PRz, tegoroczny obóz młodzieżowy w

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pokój 1, tel. 86 51 357

V edycja akcji "Pokój dla Żaka"

Corocznie Samorząd Studentów Politechniki Rzeszowskiej pomaga studentom w znalezieniu mieszkania. W tym roku jest to już piąta edycja akcji, mającej na celu pomoc w poszukiwaniu stancji, polegającej na pozyskiwaniu ofert, a następnie ich przekazywaniu tym studentom, którzy nie

otrzymali miejsca w domu studenckim. Studenci działający w Samorządzie Studenckim z przyjemnością poświęcają swoje wakacje, aby pomagać młodszym kolegom, którzy w roku akademickim 2000/2001 rozpoczną studia w Politechnice Rzeszowskiej.

Internat Zespołu Szkół Mechanicznych w Rzeszowie czy może Dom Studenta "Mechanik"?

Pytanie to nasuwa się samoczynnie, kiedy prowadzimy akcję "Pokój dla Żaka". Wróćmy na chwilę do historii. Przed rokiem internat Zespołu Szkół Mechanicznych, położony przy ul. Hetmańskiej 45d, został wydzierżawiony Politechnice Rzeszowskiej na trzy lata. Kiedy Politechnika rozpoczynała dzierżawę tego obiektu, był on mocno zdezastrowany. Po przeprowadzeniu koniecznych remontów zamieszkało w

nim około 150 studentów. W tym czasie Prezydent Miasta złożył propozycję sprzedaży internatu Politechnice.

Mimo oporu radnych z Komisji Edukacji Narodowej Urzędu Miasta, na początku lipca br. Rada Miasta Rzeszowa podjęła uchwałę o sprzedaży tego internatu Politechnice.

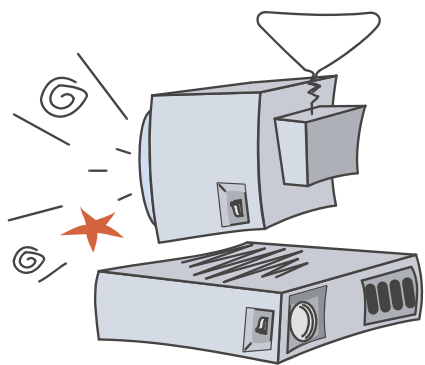
W naszych oczach pojawiły się iskierki nadziei, że około 250 studentów będzie miało przysłowiowy dach

nad głową. Jednak uchwała Rady Miasta Rzeszowa z 4 lipca 2000 r. została zakwestionowana przez Wojewodę Podkarpackiego, gdyż internat, jak twierdzi Kurator, do dnia dzisiejszego nie został zlikwidowany zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W odpowiedzi na pismo wojewody o wszczęciu postępowania o stwierdzenie nieważności uchwały Prezydent Miasta Rzeszowa zdecydował, że "bu-

dynek internatu przy ulicy Hetmańskiej 45d zostanie sprzedany w trybie przetargowym". Ale jak na razie sprawa utknęła. Czekaj na opinie, a studenci dalej nie mają gdzie mieszkać.

Wszystkim zależy, aby stworzyć potężne środowisko akademickie w Rzeszowie, jednak nikt nie postawi sobie pytania, jak zapewnić szerokiej rzeszy studentów godziwe warunki socjalne.

Kochani studenci, z przykrością muszę Was poinformować, że dalej musicie dojeżdżać do Uczelni ze swoich miejsc zamieszkania.

INTERNET W DEESACH

Od 1 października br. w pięciu domach studenckich Politechniki Rzeszowskiej (Arcus, Akapit, Promień, Nestor, Pingwin) rusza sieć internetowa. Każdy student będzie mógł korzystać z Internetu.

Aby ułatwić studentom kontakt z rodzicami, i nie tylko, w każdym pokoju zamontowano również aparat telefoniczny. Politechnika do końca bieżącego roku zakupi program *Depozyt*, dzięki któremu każdy student zdeponuje pewną kwotę pieniędzy na poczet rozmów. Depozyt można uzupełnić przez wpłacanie pieniędzy na swoje konto.

Wszyscy byliście kiedyś studentami

Dnia 9 września 2000 r. na terenie Politechniki Rzeszowskiej odbył się Zjazd Absolwentów Wyższej Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Rzeszowskiej, zorganizowany z okazji 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie.

Członkowie Samorządu Studentów PRz włączyli się w organizację tego święta poprzez prowadzenie Biura Zjazdu. Pragniemy przez to zintegrować się z Absolwentami naszej Uczelni, gdyż kiedyś i my będziemy absolwentami.

SAMORZĄD STUDENTÓW ZAPRASZA

Samorząd Studentów Politechniki Rzeszowskiej zaprasza wszystkich studentów do współpracy w kreowaniu życia studenckiego w naszej Uczelni. Zapraszamy na cotygodniowe spotkania w poniedziałek o godzinie 20⁰⁰ w Domu Studenckim Promień, pokój 23. Samorząd od października 2000 r. zaprasza do współpracy z Klubem Studenckim Plus. Czekamy na wszelakie pomysły oraz propozycje. Naprawdę warto.

Rafał Rojowski

Fraszki

Stanisław Siekańca

POWSTANIE NOWEGO

Najpierw był chaos,
a potem się stało.

NAUKOWA ZADYMA

To jest zadyma
a nie wicherek
bez polibudy
zrobić uniwersum.

GŁODEM NAS NIE WEZMĄ

Bo sarmackim
obyczajem
wyżeramy się
nawzajem.

SEN

Śniły mi się podczas snania
z duchem odnowy spotkania.
Ale ja mówię szczerze,
w duchy od dawna nie wierzę.

PODZIAŁ

W spojrzeniu na nowe
nie ma się na zmianę,
część ma świeże poglądy,
a część - odgrzewane.

JAK ZROBIĆ DOBRA PARTIĘ?

Skojarzyć interes narodowy
z panującą królową odnowy.

Wakacje z AZS-em

cd.

Widok na jezioro z terenu obozu

Po burzy

Na obiad będą ziemniaki

A może jeszcze grzyby?

Po minach widać, że obozowa kuchnia spisywała się na medal

Jeden z wieczorów przy obozowym ognisku

To już minęły dwa miesiące?

Fot. S. Kołodziej

Sport Akademicki

Wspomnienie "Solińskiego Lata"

Klub Uczelniany AZS, jak co roku, był organizatorem letnich obozów nad Zalewem Solińskim. Już 21 czerwca br., po przewiezieniu sprzętu, zaczęliśmy przygotowywać naszą bazę, a 26 czerwca przyjeżdżamy uczestników I turnusu. Pięć dni przygotowań oznaczało dla kilku osób ciężką pracę od świtu do zmroku. Na szczęście nie mieliśmy na karku inspektora bhp i mogliśmy pracować po 16 godzin na dobę. Tym bardziej, że pogoda była wyjątkowo dla nas łaskawa i to zarówno podczas robienia, jak i likwidacji obozu.

Oboz rozpoczął się 26 czerwca, a zakończył się 20 sierpnia 2000 r. Były to 4 dwutygodniowe turnusy, przy czym 3 z nich miały charakter typowo rekreacyjny z elementami szkolenia i instruktażu z zakresu obsługi sprzętu pływającego oraz bezpieczeństwa na wodzie. Zajęcia trwały 6-8 godzin dziennie i były prowadzone w formie wycieczek kajakowych oraz żeglarskich po Zalewie Solińskim. Uczestnicy mieli także do swojej dyspozycji łódzie wiosłowe, deski windsurfingowe oraz rower wodny. Dużym powodzeniem cieszyły się rozgrywki siatkówki, kometki oraz konkursy rzutów lotkami do tarczy.

Wielkim przeżyciem dla obozowiczów były nocne wyprawy na Wyspę Energetyka, gdzie w weekendy odbywały się liczne imprezy "Solińskiego Lata". Dwudniowy rejs żagłówką do Chrewtu to również niezapomniane wrażenia i przeżycia dla jego uczestników. Wieczorami wszyscy spotykali się przy ognisku, gdzie niepodzielnie królowała złotowłosa Karolina (najmłodsza z klanu Rogalów) z nieodłączną gitarą.

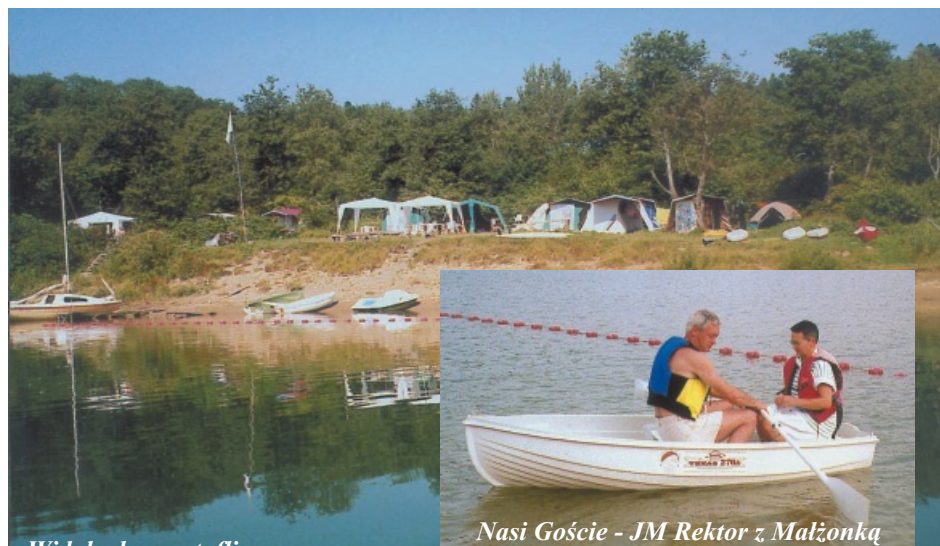
Jeden turnus (10.07-23.07) był typowym obozem szkoleniowym na stopień żeglarza jachtowego. Wszyscy uczestnicy tego turnusu ukończyli kurs i uzyskali patent. Pracując ciężko przez 2 tygodnie po 12 godzin dziennie, szkoląc się na wodzie i lądzie, wkuwając również teorię i wiążąc przeróżne węzły, w pełni zasłużyli sobie na swoje patenty.

Po zdaniu egzaminu nowo upieczeni żeglarze zostali poddani tradycyjnej ceremonii chrztu, celebrowanej na pomoście przez bosmana Tadeusza Rogalę za pomocą pagaja (krótkie wiosło). Po komisyjnym sprawdzeniu okazało się, że ślady "pieczęci" były u wszystkich czytelne i nie było potrzeby dokonywać poprawek. Swą radość ze zdanych egzaminów żeglarze wyrazili w bardzo oryginalny sposób, smarując błotem szkolące ich instruktorki Agatę i Asię, a następnie wyrzucając je z pomostu do jeziora.

Wspaniała atmosfera obozu i piękno tego miejsca zauroczyły nie tylko uczestników, którzy chwile rozstania przedłużali o kolejne dni, ale również JM Rektora, prof. Tadeusza Markowskiego, o czym świadczą Jego wizyty w obozie i rezerwacja miejsca na rok przyszły. Naszymi gośćmi byli także prorektorzy prof. PRz Jerzy Potencki i prof. PRz Leonard Ziemiański.

Wszyscy uczestnicy i goście obozu z żalem żegnali gościnnie Zalew Soliński i obiecywali sobie, że powrócą tu za rok.

Stanisław Kołodziej

Widok obozu z tafl
Jeziora Solińskiego

Nasi Goście - JM Rektor z Małżonką

Fot. S. Kołodziej

Autorzy tekstów:

dr hab. inż. Kazimierz Buczek, prof. PRz

Dziekan Wydziału Elektrycznego

mgr inż. Krystian Filipowski

Z-ca Dyrektora Administracyjnego
ds. Technicznych

mgr inż. Jerzy Gajdek

Zakład Geodezji

dr inż. Alicja Kerste

Wydział Chemiczny

mgr Urszula Kluska

Samodzielna Sekcja Współpracy z Zagranicą

mgr Stanisław Kołodziej

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

prof. dr hab. Stanisław Kopacz

Kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej
i Analitycznej

dr inż. Grażyna Nowak

Wydział Chemiczny

mgr Marta Olejnik

Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

mgr Bogumiła Pawlikowska

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

dr inż. Tadeusz Pietryga

Wydział Chemiczny

Rafał Rojowski

Student V BD

mgr inż. Bronisław Świder

Kierownik Samodzielnej Sekcji
Rozwoju Kadry Naukowej

dr hab. inż. Leonard Ziemiański,

prof. PRz

Prorektor ds. Nauki

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:

Stanisława Duda

Ewa Dziuban

Cecylia Heneczowska

Jadwiga Kaleta

Marta Olejnik

(redaktor naczelny)

Jarosław Sęp

Hanna Sommer

Bronisław Świder

Anna Worosz

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska

35-959 Rzeszów

ul. W. Pola 2, bud. A

pok. 105, tel. 854-12-60

Wydawca

Politechnika Rzeszowska

im. Ignacego Łukasiewicza

35-959 Rzeszów

ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć

Oficyna Wydawnicza PRz

Druk

Zakład Poligrafii PRz

zam. 54/2000

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 550 egz.

Cena: 2 zł